

ZALACSÁNYI KÖZÖS
ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

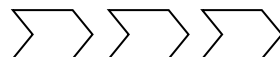
Sorszáma:

SZABÁLYZAT - 011

Hatályos:

2022. január 3. napjától

**ESZKÖZÖK ÉS A FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI
SZABÁLYZATA**

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ	4
1. A SZABÁLYZAT HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ SZERVEZETEK	4
2. A SZABÁLYZAT JOGSZABÁLYI ÉS EGYÉB FORRÁSAI:	4
3. A SZABÁLYZAT CÉLJA.....	4
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	5
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI	6
1. A BEKERÜLÉSI ÉRTÉKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	6
1.1 A bekerülési érték közös szabályai	6
1.2 A bekerülési érték meghatározásának sajátos esetei	8
1.3 Az eszközök és a források bekerülési értéke	10
1.3.1. Immateriális javak	10
1.3.2. Tárgyi eszközök	10
1.3.3. Részesedések, értékpapírok	12
1.3.4. Készletek	13
1.3.5. Pénzeszközök	14
1.3.6. Követelések	14
1.3.7. Kötelezettségek	14
1.4 A bekerülési érték újbóli megállapítása	15
2. AZ ÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	15
2.1. Immateriális javak, tárgyi eszközök	15
2.2. Részesedések, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15
2.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	15
2.4. Vásárolt készletek	16
2.5. Befejezetlen termelés, félkész termék, késztermék, állatok	16
2.6. Pénzeszközök	16
2.7. Követelések	16
2.8. Aktív időbeli elhatárolás	16
2.9. Források	16
3. AZ ÉRTÉKCSÖKKENÉS SZABÁLYAI	17
3.1. Terv szerinti értékcsökkenés	17
3.2. Terven felüli értékcsökkenés	21
4. AZ ÉRTÉKVESZTÉS SZABÁLYAI	22
4.1. Gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedés	22

4.2. Értékpapírok.....	23
4.3. Készletek.....	24
4.4. Követelések.....	25
5. TERVEN FELÜLI ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS VISSZAÍRÁSÁNAK SZABÁLYAI.....	28
6. AZ ÉRTÉKHELYESBÍTÉS SZABÁLYAI.....	29
IV. A KÖVETELÉSEK ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI, SZEMPONTJAI	30
1. KÖVETELÉSEK ELISMERTETÉSE	30
2. EL NEM ISMERT KÖVETELÉSEK RENDEZÉSE	31
3. KÖVETELÉSEK DOKUMENTÁLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE	32
V. KÖVETELÉSTÍPUSONKÉNT A KIS ÖSSZEGŰ KÖVETELÉSEK ÉV VÉGI MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, DOKUMENTÁLÁSÁNAK SZABÁLYAI	34
VI. A VAGYONKEZELÉSBE ADOTT ESZKÖZÖK VAGYONÉRTÉKELÉSE SORÁN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁS ELVEI, MÓDSZERE, DOKUMENTÁLÁSÁNAK SZABÁLYAI, FELELŐSEI.....	35
VII. ZÁRÓ RENDELKEZÉS.....	35
MEGISMERÉSI NYILATKOZAT.....	37

A Szabályzatban használt jogszabályok rövidítésének jegyzéke:

Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
Sztv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Áhsz.	4/2013. Korm. rendelet az államháztartás számviteléről
Tao-tv.	1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A SZABÁLYZAT HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ SZERVEZETEK

A szabályzat hatálya kiterjed a **Zalacsányi Közös Önkormányzati Hivatalra**, és a gazdálkodási körébe utalt alábbi költségvetési szervekre, intézményekre (továbbiakban: Intézmények):

1. Az önkormányzati hivatalt létrehozó és fenntartó önkormányzatokra:
  - Felsőpáhok Község Önkormányzata
  - Zalacsány Község Önkormányzata
  - Ligetfalva Község Önkormányzata
  - Nemesbük Község Önkormányzata
  - Zalaköveskút Község Önkormányzata
2. A települések nemzetiségi önkormányzataira:
  - Zalacsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
3. Az önkormányzatok által alapított, és fenntartott, önállóan működő költségvetési szervekre:
  - Zalacsányi Csány László Óvoda
  - Nemesbük Óvoda

2. A SZABÁLYZAT JOGSZABÁLYI ÉS EGYÉB FORRÁSAI:

- Magyarország helyi önkormányzatairól 2011. évi CLXXXIX. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet
- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013.(I.11.) Kormányrendelet
- A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény

3. A SZABÁLYZAT CÉLJA

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az Intézmények rögzítik az eszközeik és a forrásaik értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljenek – az Intézmények azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Sztv. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az Intézmények számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,

- az értékelési módszereknek minden érintett munkavállaló számára az Intézményeken belül egyértelműnek kell lennie,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az Intézmények könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

II.

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valóság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az Áhsz. 20. §-sa rendelkezik arról, hogy a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Továbbá, hogy az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan is nyilván lehet tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A Sztv. 46.§-sa szerint az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznék, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni, és egyedenként értékelni kell, ha a számviteli politikában a csoportos értékelés is megengedhető.

A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést az Sztv. 52-53.§-ban, és minden olyan értékvesztést az Sztv. 53-56.§-ban foglaltak alapján, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. A BEKERÜLÉSI ÉRTÉKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1.1 A bekerülési érték közös szabályai

Az Áhsz. 1.§ (1) bekezdésének 7. pontja szerint a **vételár**, illetve az **eladási ár** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Sztv. 50.§ (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.

A Sztv. 47.§ (1) bekezdése szerint az eszköz **bekerülési értéke** az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege.

A bekerülési érték magában foglalja:

- az engedményekkel csökkentett, a felárakkal növelt vételárat,
- a szállítási és rakodási,
- alapozási,
- szerelési,
- üzembe helyezési,
- beszerzéssel kapcsolatos közvetítői ellenértéket, díjat,
- a bizományi díjat,
- a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket,
- a vámterhet.

A bekerülési érték részét képezi az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó:

- illeték [vagyonyszerzés (ajándék, öröklés, adásvétel, csere után járó) illetéke],
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- a vásárolt vételi opció díja [a 61. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével].

FONTOS!

Az államháztartási számvitelben az Áhsz. 1.§ (1) bekezdésének 7. pontja alapján az **általános forgalmi adó** teljes mértékben nem része a bekerülési értéknek. Annak ellenére, hogy az Sztv. 47.§ (2) b) pontja lehetővé tenné ezt a beszámítást az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó vonatkozásában.

A bekerülési érték részét képezi továbbá:

- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön,
  - felvétele előtt fizetett - a hitel, a kölcsön feltételként előírt - bankgarancia díja,
  - szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,
  - szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,
  - felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, raktárba történő beszállításáig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat;
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj; továbbá
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó - devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - devizakötelezettségnek az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt árfolyam-különbözete, függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamveszteség; valamint
- a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei;
- földgáz, villamos energia, ivóvíz beszerzése esetén a földgáz egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő, a villamosenergia egyetemes szolgáltató, a villamosenergia-kereskedő, az ivóvíz-szolgáltató által a földgáz, a villamos energia, az ivóvíz végfelhasználónak (fogyasztónak) történő értékesítésről kiállított számlában szereplő, külön jogszabály szerint kötelezően felszámított díjak, tételek.

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Sztv. 47.§ (9) bekezdése szerint a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

Az Áhsz. 15.§ (1) bekezdése azzal egészíti ki sajátosan, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték **1%-át**, de legalább a **százezer** forintot.

1.2 A bekerülési érték meghatározásának sajátos esetei

A bekerülési értékek sajátos meghatározását írják elő az Áhsz. 15.§ (2)-(6) bekezdései.

- A vagyongazdálkodásba vett eszközök - ide értve, ha a vagyongazdálkodói jog más vagyongazdálkodótól való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyongazdálkodói jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke a vagyongazdálkodásba adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyongazdálkodásba adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyongazdálkodásba vevőnek nyilvántartásba kell vennie.
- Társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.
- A tulajdonosnál - az állami vagyon esetén a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél - az államháztartáson belüli szervezet részére vagyongazdálkodásba adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkor bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzeti önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkor, az újraalakult nemzeti önkormányzatnál e vagyon visszavételkor bekerülési értéke a korábbi vagyongazdálkodónál, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni.
- Az Sztv. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.
  - A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.
  - Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.
  - Csere útján beszerezett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.
  - A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

- A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz - a lízingbe adó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített - piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.
- Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.
  - Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, az Sztv. 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.
  - Az Áhsz. 20.§ (3)-(4) bekezdései azzal egészítik ki sajátosan (az Sztv. 60. § (4)-(6) bekezdései előírásait mellőzve), hogy a külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Illetve, ha ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

    - Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.
- A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

1.3 Az eszközök és a források bekerülési értéke

ESZKÖZÖK:

1.3.1. Immateriális javak

Az Áhsz. 16. § (1)-(2) bekezdései határozzák meg, hogy a vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke pedig az Sztv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

- Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a közvetlen költségek, amelyek
  - az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
  - az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
  - az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a **kontírozó könyvelő** a felelős.

1.3.2. Tárgyi eszközök

Az Áhsz. 16.§ (3) bekezdése határozza meg, hogy a vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése,
- K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy
- K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

Az Áhsz. 16.§ (3a) bekezdése határozza meg, hogy a saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Sztv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

- Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a közvetlen költségek, amelyek
  - az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
  - az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
  - az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

Az Áhsz. 16.§ (3b) bekezdése határozza meg, hogy az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén, a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend

- K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése,
- K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy
- K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott együttes vételára.

Az Áhsz. 16.§ (3c) bekezdése határozza meg, hogy a használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend

- K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése,
- K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy
- K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

Az Áhsz. 16.§ (3d) bekezdése határozza meg, hogy a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Sztv. 3.§ (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend

- K71. Ingatlanok felújítása,
- K72. Informatikai eszközök felújítása,
- K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

Felújítás:

Az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik. Eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll. Az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Az Áhsz. 16.§ (4) bekezdése határozza meg, hogy az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, kell. A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a **beruházással megbízott** a felelős.

1.3.3. Részesedések, értékpapírok

Az Áhsz. 16.§ (5) bekezdése határozza meg, hogy a gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Sztv. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend

- K65. Részesedések beszerzése vagy
- K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel. A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

- A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).
- A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni

hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

- Gazdasági társaság átalakulása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti saját tőke összege).
- Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege.

Az Áhsz. 16.§ (6) bekezdése határozza meg, hogy a vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K9122. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K922. Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása,
- K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételár.

A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) értékét dokumentálni kell. A bekerülési (beszerzési) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a **vagyonyügvyintézészt végző dolgozó** a felelős. Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: *beszámolást követő év január 31-e*. Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért **vagyonynyilvántartó** a felelős. Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a **Képviselő-testület** jogosult.

1.3.4. Készletek

Az Áhsz. 16.§ (7) bekezdése határozza meg, hogy a vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy
- K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz

a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan a

- K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz,

a vásárolt áruk bekerülési értéke a

- K313. Árubeszerzés rovathoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételár.

A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

- Saját termelésű készleteknél (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási érték az Sztv. 51.§ szerinti közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A közvetlen önköltség utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.

1.3.5. Pénzeszközök

Az Áhsz. 16.§ (8) bekezdése határozza meg, hogy a forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20.§ (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

1.3.6. Követelések

Az Áhsz. 16.§ (9) bekezdése határozza meg, hogy a forintban kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke.

A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

FORRÁSOK:

1.3.7. Kötelezettségek

Az Áhsz. 16.§ (10) bekezdése határozza meg, hogy a forintban kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az Áhsz. 20.§ (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

1.4 A bekerülési érték újbóli megállapítása

Az Áhsz. 16/A. §-sa rendelkezik arról, hogy törvény vagy kormányrendelet előírhatja az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását.

Ebben az esetben az eszköz korábbi bruttó értékét és a megállapított új bekerülési értékét a nemzeti vagyon változásaival szemben kell elszámolni és az eszköz korábban elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenését a felhalmozott eredménnyel szemben ki kell vezetni. Ha a törvény vagy kormányrendelet előírja vagy lehetővé teszi az új bekerülési értékre terv szerinti értékcsökkenés kimutatását, azt a felhalmozott eredménnyel szemben kell a könyvekbe felvenni.

2. AZ ÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

ESZKÖZÖK:

2.1. Immateriális javak, tárgyi eszközök

Az Áhsz. 21.§ (1) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

2.2. Részesedések, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Az Áhsz. 21.§ (3) – (4) bekezdései határozzák meg, hogy a mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

2.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

Az Áhsz. 21.§ (2) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

2.4. Vásárolt készletek

Az Áhsz. 21.§ (5) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.5. Befejezetlen termelés, félkész termék, késztermék, állatok

Az Áhsz. 21.§ (6) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.6. Pénzeszközök

Az Áhsz. 21.§ (7) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.7. Követelések

Az Áhsz. 21.§ (8) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.8. Aktív időbeli elhatárolás

Az Áhsz. 21.§ (9) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

FORRÁSOK:

2.9. Források

Az Áhsz. 21.§ (9) bekezdése határozza meg, hogy a mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Külföldi pénzeszköz:

Az Áhsz. 21.§ (10) bekezdése rögzíti, hogy a külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek - a követelés jellegű sajátos elszámolások és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel -, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, az Áhsz. 20.§ (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbözetet az Szt. 60.§ (3) bekezdése szerint összevontan kell elszámolni azzal az eltéréssel, hogy a

lekötött bankbetétek, az egyéb pénzeszközök, valamint az egyéb eszközök, a kötelezettségek, és a passzív időbeli elhatárolások esetén külön-külön ki kell számolni az összevont árfolyamkülönbséget, és az egyes különbségek előjelétől függően kell azt elszámolni.

3. AZ ÉRTÉKCSÖKKENÉS SZABÁLYAI

3.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az Áhsz. 17.§ (1) bekezdése szerint az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni.

Az Sztv. 52. § (1)-(2) bekezdései szerint az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

Az Sztv. 52. § (5)-(7) bekezdései szerint nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszköznel, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17.§ (2)-(4) bekezdései azonban eltéréseket fogalmaznak meg. A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az a negyedéves könyvviteli zárlat keretében elvégzendő terv szerinti és a terven felüli

értécsökkenés elszámolásai során terv szerinti értécsökkenésként egy összegben elszámolandó.

Az immateriális javak esetén a terv szerinti értécsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál **16%** vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél **33%**.

A tárgyi eszközök terv szerinti értécsökkenését a Tao-tv. 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értécsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értécsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

LEÍRÁSI KULCSOK JEGYZÉKE:

I. Épületek:

<u>Leírási kulcs</u>	<u>Az épület jellege</u>	
2,0	1. Hosszú élettartamú szerkezetből	
	Felmenő szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téгла-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet
	Kitöltő falazat	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil-üveg
	Vízszintes teherhordó szerkezet	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
3,0	2. Közepes élettartamú szerkezetből	
	Felmenő szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit-beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon
	Kitöltő falazat	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal
	Vízszintes teherhordó szerkezet	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
6,0	3. Rövid élettartamú szerkezetből	
	Felmenő szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat
	Kitöltő falazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal
	Vízszintes teherhordó szerkezet	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

II. Építmények:

<u>Leírási kulcs</u>	<u>Az építmény jellege</u>
2,0	Ipari építmény
3,0	Mezőgazdasági építmény
15,0	ebből: önálló támrendszer
10,0	Melioráció
	szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepek és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.
5,0	Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út
4,0	Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is
7,0	Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.)
2,0	Vízi építmény
4,0	Híd
8,0	Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is
6,0	Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek
10,0	Gőz-, forróvíz- és termálvízvezetékek, földgáz távvezetékek, termálkút
25,0	Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezetékek
3,0	Egyéb, minden más vezetékek
2,0	ebből: víziközmű-vezetékek
1,0	Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)
6,0	Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás
15,0	Kizárólag film- és videógyártást szolgáló építmény
2,0	Minden egyéb építmény

III. Ültetvény:

<u>Leírási kulcs</u>	<u>Ültetvénycsoportok</u>
6,0	<u>1. csoport:</u> alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró
10,0	<u>2. csoport:</u> őszibarack, kajszli, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep
15,0	<u>3. csoport:</u> spárga, málna, szeder, torma
4,0	<u>4. csoport:</u> dió, gesztenye
5,0	<u>5. csoport:</u> egyéb ültetvény

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvényel azonos leírási kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

IV. Gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok:

<u>Leírási kulcs</u>	<u>Tárgyi eszközök</u>
33,0	1. A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések
	2. A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések
	3. A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok
	4. A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések
	5. A HR 8469, 8470, 8472 vtsz.-ok.
	6. A HR 8419 11, 8541 40 vtsz.-alszámok
	7. A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések
	8. A HR 8418 80 vsz.-alszám, valamint a 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
	9. A HR 8421 21 vtsz.-alszámok
	10. A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések
	11. A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok

	12. A HR 8419 20 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.
20,0	A HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.
14,5	Minden egyéb - az a)-b) pontban és d)-e) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.
10,0	Hulladék ágazat gépei, berendezései, felszerelései, járművei.
7,0	A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) szerinti víziközmű alkotórészét, tartozékát képező gépek, berendezések, felszerelések, a Vksztv.-ben meghatározott rendszerfüggetlen víziközmű-elemek kivételével.

3.2. Terven felüli értékcsökkenés

Az Áhsz. 17.§ (5) bekezdése szerint az immateriális javak, tárgyi eszközök után terven felüli értékcsökkenést az Sztv. 53.§ (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetekben kell elszámolni:

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A terven felüli értékcsökkenésére alkalmazni kell az Sztv. 53. §-ának további részeit, azzal az eltéréssel, hogy azok kiegészítő mellékletben történő indoklására vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók. Így:

- Az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül - a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után - ki kell vezetni. A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg fordulónapjával, az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.
- Amennyiben az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) vissza kell értékelni.

- Az immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszaírása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti.
- Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható.
- Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél.

4. AZ ÉRTÉKVESZTÉS SZABÁLYAI

Az Áhsz. 18.§ (1) bekezdése szerint az Sztv.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni.

4.1. Gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedés

Az Sztv. 54.§ (1)-(3) bekezdései határozzák meg, hogy a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Az Áhsz. 18.§ (2) bekezdése azt az eltérést határozza meg, hogy a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbséget jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer - tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések esetén a tízmillió - forintot.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén az Sztv. 60.§ szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Amennyiben a befektetésnek az előzőek figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Sztv. 62.§ (1) bekezdés szerinti beszerzési értéket.

4.2. Értékpapírok

Az Sztv. 54.§ (4)-(9) bekezdései határozzák meg, hogy a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és - (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó - piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

Az Áhsz. 18.§ (2) bekezdése azt az eltérést határozza meg, hogy a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbséget jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer - tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél az értékpapírok esetén a tízmillió - forintot.

Az értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,
- az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

Amennyiben az értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbséget a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Sztv. 62.§ (1) bekezdése szerinti beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

A külföldi pénzügyi értékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, illetve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál az értékvesztés összegét, az értékvesztés visszaírását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintba átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai között, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell az Sztv. 60.§ szerinti árfolyamváltozás hatását megállapítani.

A hitelkockázati szempontból – a következő bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a számviteli politikában meghatározottak szerint - kockázatmentesnek minősített, valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében az értékvesztés-elszámolást nem kell alkalmazni a bekerülési érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül.

Az előző bekezdés alkalmazása szempontjából bármely vállalkozónál kockázatmentesnek minősíthető a külön törvény(ek) felhatalmazása alapján kiadott jogszabály(ok) szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan

garantált értékpapír, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke- és kamattörlesztési késedelem nem merült fel.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: *beszámolást követő év január 15.* Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért **analitikus nyilvántartó** és **vagyongazdálkodó** a felelős. Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására a **Képviselő-testület** jogosult

4.3. Készletek

Az Sztv. 56.§ (1)-(4) bekezdései határozzák meg, hogy ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

Az Áhsz. 18.§ (2) bekezdése azt az eltérést határozza meg, hogy a készletek értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer forintot.

A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét az előbbieken túlmenően csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

Az értékvesztés összege a - fajlagosan kis értékű - készleteknél a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Sztv. 62.§ (2)-(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.

4.4. Követelések

Az Sztv. 54.§ (10)-(11) bekezdései határozzák meg, hogy a kezelt vagyona szülő tartós követelésre értékvesztést kell elszámolni annak könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti veszteségjellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékvesztés, illetve annak visszaírása során a piaci érték meghatározásakor a kezelt vagyona üzleti év mérlegfordulónapjára kimutatott induló tőkéjének, tartalékának és mérleg szerinti eredményének együttes összegét kell figyelembe venni.

Az Sztv. 55.§ (1)-(4) bekezdései határozzák meg, hogy a vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló, és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni. A mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

Az Áhsz. 18.§ (2) bekezdése azt az eltérést határozza meg, hogy a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a **100.000 forintot**.

A vevőnként, az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható. Ez esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőnként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Sztv. 65.§ (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén az Sztv. 60.§ szerinti árfolyamon számított) értékét.

A követelések eredeti, az Sztv. 65.§ (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén az Sztv. 60.§ szerinti árfolyamon számított) értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét - legalább a mérlegtételek szerinti megbontásban - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolása

A **vevők** minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A vevők egyedi értékelése alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

<u>Adós minősítése</u>	<u>A minősítés kritériuma</u>	<u>Elszámolható értékvesztés</u>
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 91-181 napon belül nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a mérlegkészítés időpontját megelőző 30 nappal el kell végezni. A minősítés határidőre történő elvégzéséért a Közös Önkormányzati Hivatal kijelölt **pénzügyi munkatársa** felelős.

Egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolása

Az Áhsz. 18.§ (3)-(7) bekezdései határozzák meg, hogy a közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével is meghatározható. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszaírásaként kell elszámolni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az egységes rovatrend

- B31. Jövedelemadók,
- B32. Szociális hozzájárulási adó és járulékok,
- B33. Bérhez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók,
- B34. Vagyoni típusú adók és
- B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: *az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések*) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket legalább - státuszuknak megfelelően - folyamatosan működő adósok, illetve folyamatos működésükben korlátozott adósok szerinti - így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt - csoportosításban kell részletezni.

A folyamatosan működő adósokkal szembeni követeléseket lejáratuk szerint tovább kell bontani legalább

- 90 napon belüli,
- 91-180 napos,
- 181-360 napos, és
- 360 napon túli minősítési kategóriákra.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.

Az adók módjára behajtható köztartozások után az értékvesztés összegét legalább negyedévenként meg kell állapítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni.

Értékvesztési adatok gyűjtése

A szabályzat előírásainak hatálya alá tartozó önkormányzat költségvetési gazdálkodását az ASP-önkormányzatok feladatellátását támogató elektronikus információs rendszer segítségével támogatja.

Az ASP – *Adó Szakrendszerben* a Zárások modulban az Adókövetelések értékelése / Mutatószámok meghatározása menüpontban egész évben láthatóak a követelés lejáratára szerinti sávok tapasztalati mutatói, számlánként. A Zárások / Adókövetelések értékelése / Értékvesztési adatok gyűjtése menüből pedig a táblázat előállítás indítható.

Az adatok gyűjtése és meghatározása egy évben csak egyszer, az évváltás követően indítható. Eredményként, az előző évi lezárt adatokból egy értékvesztési mutató tábla áll elő, amely adós minősítési kategóriánként és követelések lejáratára szerint tartalmazza a mutató szám képzés alapadatait és a konkrét tapasztalati mutatók értékét.

Az adatok gyűjtéséért, a mutatószámok előállításáért az önkormányzat adózási tevékenységét végrehajtó *adóügyi ügyintéző* a felelős.

5. TERVEN FELÜLI ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS VISSZAÍRÁSÁNAK SZABÁLYAI

Az Áhsz. 19.§ (1) bekezdése határozzák meg, hogy az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Sztv. 57.§ (2) bekezdését és 58.§ (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

Amennyiben a terven felüli értékcsökkenési és az értékvesztési leírások miatt a befektetett eszközök és a forgóeszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, akkor ezen leírásokat meg kell szüntetni.

Immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével, - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Sztv. 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (**visszaírás**).

A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

Az előző bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig – az Sztv. 47-51.§ szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (**visszaírás összege**). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

6. AZ ÉRTÉKHELYESBÍTÉS SZABÁLYAI

Az Áhsz. 19.§ (2) bekezdése határozzák meg, hogy az eszközök értékhelyesbítésére az Sztv. 57.§ (3) bekezdését és 58.§ (1) és (5)-(9) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

- értékelési tartalék alatt az eszközök érték helyesbítésének forrását kell érteni,
- a tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a tartós és az értékesítési célú állami tulajdonú részesedések piaci értéke - a tőzsdén jegyzett társasági részesedések kivételével - a saját tőke érték részesedésre jutó arányos értékével egyezik meg.

Amennyiben az Sztv. 58.§ (5) bekezdése szerinti befektetett eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a visszaírás utáni könyv szerinti értéket (a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Sztv. 47-51.§ szerinti bekerülési értéket, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értéket), ezen eszköz - az Sztv. 58-59.§ előírásai szerint - piaci értéken is felvehető.

Ez esetben a bekerülési érték, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó érték és a piaci érték különbözetét az eszközök között érték helyesbítésként, a források között - az érték helyesbítés összegével azonos összegben - értékelési tartalékként („érték helyesbítésének forrásaként”) lehet kimutatni.

Amennyiben a vállalkozó él az érték helyesbítés lehetőségével, illetve kötelező a visszaírás, akkor a piaci értékelésbe bevont, illetve a visszaírással érintett eszközök esetében a leltárnak - többek között - tartalmaznia kell:

- az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értékét;
- az egyedi eszköznek e törvény szerint elszámolt értékcsökkenéssel, értékvesztéssel csökkentett, a visszaírással növelt bekerülési értékét (könyv szerinti nettó értékét);
- az előző pontok szerinti értékek különbözetét.

Amennyiben a vállalkozó tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) értékét, a piaci érték és a visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) érték közötti különbség a mérlegben az eszközök között érték helyesbítésként, a saját tőkén belül értékelési tartalékként („érték helyesbítésének forrásaként”) kimutatható.

A könyvekben az érték helyesbítés összegét és annak változásait egyedi eszközönként elkülönítetten kell nyilvántartani.

Amennyiben az egyedi eszközönként meghatározott értékhelyesbítés összege jelentősen eltér az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegétől, a leltárral alátámasztott különbözet

- növeli az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke meghaladja az előző évit,
- csökkenti az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke alacsonyabb az előző évinél, legfeljebb az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegéig.

Amennyiben az eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke alacsonyabb könyv szerinti (bekerülési) értékénél, immateriális jószágnál, tárgyi eszközénél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékénél, az adott eszköz Sztv. 58.§ (7) bekezdés b) pontja szerint elszámolt értékhelyesbítést meghaladó különbözettel - az Sztv. 53.§-ban, illetve az Sztv. 54.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint - a könyv szerinti (bekerülési) értéket kell terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásával csökkenteni.

Az eszközök könyvekből történő kivezetésekor az egyedi eszközhöz kapcsolódó, elkülönítetten nyilvántartott értékhelyesbítést is ki kell vezetni az értékelési tartalékkal szemben.

IV.

A KÖVETELÉSEK ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI, SZEMPONTJAI

1. KÖVETELÉSEK ELISMERTETÉSE

A követelések kimutatásának, állományba vételének, mérlegben történő szerepeltetésének alapvető követelménye a jogszerűségből ered. A szerződésen alapuló követeléseknél a jogszerűséghez szorosan hozzátartozik és elengedhetetlen követelmény, hogy a partner cég, az adós a követelést elismerje. Az elismerés elsősorban az adásvételi szerződések kapcsán jelentkezik, de elismertnek kell tekinteni a követelést, ha a mérleg fordulónapon fennálló követelésállományról a Közös Önkormányzati Hivatal a partnereket egyenlegközlő levélben tájékoztatja a mérleg fordulónapon (vagy az egyenlegközlő kiküldésének időpontjában) fennálló tartozás nyilvántartás szerinti összegéről. Az egyenlegközlő a leltározás alapbizonylata.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha annak összege az **5.000 Ft**-ot nem éri el.

Mindaddig, amíg az elismerés meg nem történik, a követelést a könyvekbe és a mérlegbe felvenni nem szabad. Abban az esetben, ha a partner cég, az adós a követelést nem ismeri el, illetve, ha a jogszabályon alapuló követelést az adós vitatja és a jogszabály az elismertségét felfüggeszti, akkor a korábban állományba vett követelést módosítani kell, és azt el nem ismert követelésként a 0-s számlaosztályban kell nyilvántartásba venni.

Elismert a követelés, ha

- szerződésen alapuló követelésnél a partner nem kifogásolja meg a számlát, a teljesítéssel kapcsolatban sem minőségi, sem mennyiségi kifogást nem emel, valamint év végén az egyenlegközlőn nem tesz észrevételt,
- jogszabályon alapuló követelések esetében érvényes jogszabály, határozat biztosítja az elismertséget, a dokumentálhatóságot, még akkor is, ha az adós vitatja azt,
- az adós, a vevő a követelést a mérlegkészítés napjáig rendezte.

2. EL NEM ISMERT KÖVETELÉSEK RENDEZÉSE

Az eredetileg elismert, de a későbbiekben utólag vitatott és kifogásolt követelést a könyvekből ki kell vezetni. Vitatott követelések esetében, ha a szabályzat hatálya alá tartozó szervezet és a partner közötti vita a mérlegkészítés időpontjáig nem rendeződik, akkor a vitatott követelést a követelések közül ki kell vezetni és a 0-s számlaosztályban kell nyilvántartásba venni.

Ez alól kivétel, ha a jogszabály vitatott esetben is jogerősnek minősíti a követelést a fellebbezés, a bírósági eljárás ideje alatt is. A követelést mindaddig az (utolsó) elismertségnek megfelelően kell kimutatni a 0. számlaosztályban, amíg azt jogerős bírósági döntés meg nem változtatja. A bírósági döntést követően a 0. számlaosztályból ki kell vezetni a követelést, de a 35. számlacsoportba már csak a bírósági ítéletben szereplő összeg vehető állományba, annak pénzügyi rendezéséig, függetlenül az eredetei követelés.

A vevőkkel és az adósokkal szembeni követelésként csak olyan követelés mutatható ki, amelynek alapjául szolgáló teljesítés megtörtént és amelyet az adós, a vevő nem kifogásolt, annak teljesítését elismerte. Amennyiben az adós, a vevő a vele szemben fennálló követelést nem ismerte el, az ilyen követelések állományát a zárlati tételek elszámolása során át kell vezetni a 0. számlaosztályba. Amennyiben a vevő, az adós a vitatott követelést a vitát követően mégis elismeri a követelést a 0. számlaosztályból vissza kell vezetni a 35. (követelések) számlacsoport megfelelő számlájára.

Az el nem ismert követeléseket a vevők, az adósok által – írásban – benyújtott észrevételeikkel, kifogásokkal, a hivatalból készített követelés közlésével, felszólítással, feljegyzésekkel, jegyzőkönyvekkel kell bizonylatolni.

A vevők, adósok által el nem ismert követelések bizonylatolásáért, valamint a főkönyvi könyvelés felé történő feladás elkészítéséért a **jegyző** iránymutatása alapján **adócsoport vezetője**, az **analitikus nyilvántartó** felelős.

A fizetési határidő lejártá után a mérleg/mérlegjelentés készítéséhez elegendő időt biztosítva hivatalból az adóst értesíteni kell tartozásáról, fel kell szólítani annak rendezésére, és egy a **jegyző** által kiállított bizonylaton nyilatkoztatni kell tartozása elismeréséről. A nyilatkozat megtételére 8 napos határidő szabható. A nyilatkozási határidő + 3 postai nap letelte után az adóst újra meg kell keresni a fenti módon. Az adós nyilatkozatától vagy annak elmaradásától függően a követelést minősíteni kell.

3. KÖVETELÉSEK DOKUMENTÁLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

A számlák szigorú sorszámozásúak. A kimenő számlák nyilvántartása tartalmazza a számlaszámot, a vevő adatait, a számla tárgyát, az értékesítés, vagy szolgáltatás teljesítésének időpontját, a számla keltét, fizetési határidejét, a számla kiegyenlítésének dátumát, a számla összegét (nettó, ÁFA, bruttó).

A számlához kapcsolódóan vezetett analitikus nyilvántartásból legalább a következő adatoknak ki kell tűnni:

- a vevő azonosításához szükséges adatok,
- a vevő tartozásai, a tartozások keletkezésének és esedékességének időpontjai,
- a vevő által adott előlegek összegei, ezek keletkezésének és esedékességének időpontjai,
- a befolyt összegek, valamint a követelést csökkentő egyéb tételek összegei,
- a bizonylati hivatkozások,
- a vevő fizetési határidőre ki nem egyenlített tartozásai.

Az analitikus nyilvántartások adatait a főkönyvi könyvelés adataival egyeztetni kell legalább negyedévenként. Az egyeztetési feladatokat ellátásáról az erre kijelölt **pénzügyi ügyintézőnek** kell gondoskodni. Az egyeztetés ellenőrzésének megszervezéséért a **jegyző** felelős.

A követelés értéke meghatározásának módja:

A követelést a számlázott, elfogadott, elismert általános forgalmi adót is tartalmazó forintösszeggel, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni a mérlegben.

A vevőkkel szembeni követelés minősítés szempontjai:

- a vevők minősítése során vizsgálni kell a vevő jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát, továbbá azt, hogy
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani;
- megállapítottak-e fizetési garanciát, a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély, illetve
- kötöttek-e ki biztosítékot.

A követelések értékelésének főbb szabályai:

- a követelést a kiszámlázott, másik szerződő fél által elismert összegben kell nyilvántartásba venni mindaddig, amíg ki nem egyenlítik vagy behajthatatlanná válás miatt le nem íródik,
- a mérlegbe csak a vevő által elismert követelés, az elismert összegben állítható be,
- a behajthatatlannak minősített vagy peresített követelést a mérlegben nem lehet kimutatni,

- ha a követelés behajtásra tett kísérlet részben vagy egészben eredménytelen, akkor azt megfelelő engedélyek alapján – legkésőbb a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján a költségvetési év hitelezési veszteségként le kell írni,
- behajthatatlan követelésként csak a kis összegű követelés értékhatára alatti összeg vehető figyelembe, amely összeget a könyvviteli mérlegben nem lehet kimutatni, azt hitelezési veszteségként le kell írni,
- peresített követelés akkor szerepelhet a mérlegben, ha annak pénzügyi rendezése a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént,
- kétes, illetve határidőn túli követelések összegével a követelések mérlegbe beállított összegét csökkenteni nem szabad.

A követelések minősítése:

A realizálhatóság szempontjából a beszámoló elkészítése előtt a vevők tartozásait értékelni, és csoportosítani kell:

- teljes értékű követelés lehet a tartozás, amennyiben
  - a teljesítéssel kapcsolatban sem mennyiségi sem minőségi kifogás nem merült fel,
  - a tartozás összegét elismerték, a számlát átvették,
  - a teljesítést igazolták.
- határidőn túli követelés: a teljes értékű követelésre vonatkozó feltételek fennállnak, de a fizetési határidőn belül nem történt meg az ellenérték kiegyenlítése.
- kétes követelés: a teljes értékű követelésre vonatkozó feltételek csak részben teljesülnek, pl: a vevő a tartozás összegét vitatja.
- behajthatatlan követelés a Számvetési Politikában rögzítettek szerint kerül minősítésre.

A mérleg fordulónapi értékelés:

Minden év végén leltározás alapján kell a követelések állományát megállapítani, majd értékelni. A követelések esetében a leltározást egyeztetéssel kell végrehajtani. A leltározás végrehajtását (az analitikus nyilvántartásokkal egyeztetett) év végi leltárral kell alátámasztani. A leltározás alapján megállapított értéket kell a főkönyvi könyvelésben rögzíteni, majd értékelni és a korrigált követelések értékét kell az év végi mérlegben kimutatni.

A mérleg fordulónapi értékeléssel kapcsolatos teendők:

- függő (el nem ismert, peresített) követelések kivezetése a 0. számlaosztályba,
- behajthatatlan követelések kivezetése,

- elengedett követelések költségvetési kiadásként és bevételként történő elszámolása, majd az elengedett követelések kivezetése (amennyiben a jogszabályok lehetővé teszik),
- értékvesztések elszámolása, illetve az elszámolt értékvesztések visszaírása,
- a külföldi pénzürtékre szóló követelések mérleg fordulónapi értékeléséből adódó árfolyam-különbözetek elszámolása.

V.

KÖVETELÉSTÍPUSONKÉNT A KIS ÖSSZEGŰ KÖVETELÉSEK ÉV VÉGI MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, DOKUMENTÁLÁSÁNAK SZABÁLYAI

A kisösszegű követelések összegét az Áht. alapján a mindenkorai költségvetési törvény határozza meg. A kisösszegű követelések esetében az Intézmények követelései behajthatatlannak minősülhetnek, ha a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével azaz (ha a végrehajtás veszteséget eredményez, vagy növeli a veszteséget), a költség- és a haszon összevetésének számviteli alapelve alapján.

A végrehajtással várhatóan kapcsolatos költségek meghatározását minden esetben egyedileg, azok felmerülésekor a korábbi évek behajtási tapasztalatok adataira építve átlagos értéken határozzuk meg, melyet írásba kell foglalni.

A dokumentum minimális tartalma:

- követelés megnevezése,
- követelés értéke,
- kisösszegűség indokolása,
- behajthatatlanság indokolása,
- behajthatatlanság dokumentumaira való hivatkozás,
- dátum, felelős aláírása.

A dokumentum elkészítéséért az értékelési feladatokat ellátó, pénzügyi feladatokat ellátó **ügyintéző** tartozik felelősséggel.

Az átlagos érték megállapításánál figyelembe kell venni, hogy az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény szerint a végrehajtás költsége nem lehet kevesebb **5.000 forintnál**.

Az Intézmények azon követelése behajthatatlannak minősíthető, melynek összege az **50.000 Ft-ot** nem éri el, mivel ebben az esetben a végrehajtással kapcsolatos költség meghaladja ezen behajtható összeget.

A kisösszegű követelések összegének meghatározásánál kiindulópont a követelések bekerülési értéke, amely a szerződésből jogszerűen eredő, elismert, pénzügyileg még nem teljesített fizetési igényeket tartalmazhatja. A kisösszegű követelések összegének meghatározásánál nem vehető figyelembe ezen követelések után szerződés szerint járó késedelmi kamat összege, így a pénzügyi rendezés elmaradása esetén a növekvő késedelmi kamat összege miatt nem kell a kisösszegű követelések közül átsorolni ezen tartozásokat. A szerződés szerint járó, de pénzügyileg nem teljesített késedelmi kamatokat az analitikus nyilvántartásba, illetve legfeljebb a 0. számlaosztályba lehet csak nyilvántartásba venni.

Az értékhatárt el nem érő kis összegű **100.000 Ft alatti** követelések bírósági végrehajtását nem kell kezdeményezni.

A vevőnkénti, adósonkénti kisösszegű követelések lehetnek:

- azok a követelések, amelyekre korábban már elszámoltunk értékvesztést, ezen belül növelni vagy csökkenteni kell az értékvesztés összegét, illetve
- azok a követelések, amelyekre még nem számoltunk el értékvesztést.

VI.

A VAGYONKEZELÉSBE ADOTT ESZKÖZÖK VAGYONÉRTÉKELÉSE SORÁN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁS ELVEI, MÓDSZERE, DOKUMENTÁLÁSÁNAK SZABÁLYAI, FELELŐSEI

A szabályzat előírásainak hatálya alá tartozó költségvetési szervek egyike sem rendelkezik a 18. számlaosztály alá tartozó Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközökkel.

Ezért az Intézmények nem szabályozzák a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

VII.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

A Eszközök és a források értékelési szabályzata **2022. január 3.** napján lép hatályba. Egyidejűleg valamennyi költségvetési szerv 2019. október 1. napján hatályba lépő Eszközök és a források értékelési szabályzatának hatálya megszűnik.

Gondoskodni kell arról, hogy a szabályzat módosításában foglalt előírásokat az önkormányzati hivatal és az intézmények érintett munkatársai megismerjék, annak tényét a szabályzathoz csatolt íven aláírásukkal igazolják.

Zalacsány, 2022. január 3.

Dr. Prótár Henrietta
jegyző
Zalacsányi Közös
Önkormányzati Hivatal

Prótár Richárd Krisztián
polgármester
Felsőpáhok
Község Önkormányzata

Nagy Lászlóné
polgármester
Zalacsány
Község Önkormányzata

Barcza Zoltán
polgármester
Ligetfalva
Község Önkormányzata

Dr. Simotics Barnabás
polgármester
Nemesbük
Község Önkormányzata

Tolnai István
polgármester
Zalaköveskút
Község Önkormányzata

Jagicza Attiláné
óvodavezető
Zalacsányi
Csány László Óvoda

Horváth Mária
óvodavezető
Nemesbüki Óvoda

Bogdán János
elnök
Zalacsányi Roma
Nemzetiségi Önkormányzat

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

Az **Eszközök és a források értékelési szabályzatában** foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás

